Ner 320.

CZWARTEK.

KRAKOW

DNIA 29 GRUDNIA 1831 r.

Goniec wychodzi codziennie oprócz swiat uroczystych o godzinie 3 po południu regularnie, w Drukarni St. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:

Kwartalna . . . . złp: 10.
Miesięczna . . . . --- 4.
Numer pojedynczy . gr: 10.

Goniec Krakowski,

DZIENNIK POLITYCZNY, HISTORYCZNY I LITERACKI.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O ° Reaumiura.

Dzien godzina		Barometr na O° o.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
	7	27 9. 764	-- 13. 0	-- 17,2	poł, wschodni slaby	pogoda	
28.	12	„ 9. 452	9. 0	15,5	„ „	„ „	
	3	„ 8. 999	9. 8	16,0	„ „	pogoda z chmur.	
	9	„ 8. 646	-- 12. 8	-- 17,0	„ „	„ „	

Częsc Urzędowa.

Warszawa. *(24 Grudnia.)*

W IMIENIU NAYJAŚNIEYSZEGO

MIKOŁAJA Igo

CESARZA WSZECH ROSSYI KRÓLA POLSKIEGO.

etc. etc. etc.

Rząd tymczasowy królestwa polskiego.

Po rozstrząśnieniu uczynionego sobie od kommissyi rządowey spraw wewnętrznych i policyi przedstawienia, jak mają bydź likwidowane pogorzele z przyczyn wojennych wynikłe; zważywszy, iż organizacya towarzystwa ogniowego w królestwie Polskiem nieobeymuje zastrzeżenia, aby pogorzele z klęsk wojennych wynikłe, z funduszu towarzystwa wynagrodzone były; zważywszy, iż gdyby towarzystwo ogniowe do wynagrodzenia pogorzel w skutek klęsk wojennych wynikłych pociągnionêm bydź miało, do składek na ten cel przykładaćby się musieli tylko należący do towarzystwa, reszta zaś mieszkańców byłaby od takowych wolną; do wynagrodzenia zaś z funduszów składek mieliby prawo tylko ci, którzy zabudowania swe w towarzystwie zabezpieczyli; zważywszy nadewszystko, że wynagrodzenie pogorzel w skutku klęsk wojennych przez woysko zrządzonych, przenosiłoby możność stowarzyszonych, stanowi: Iż towarzystwo ogniowe nie ma obowiązku wynagradzać pogorzeli w czasie woyny w r. 1831 przez woyska zrządzonych.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rządu Tymczasowego d. 29 Listopada 1831 r.
Prezes Rządu Tymczasowego kró. Pol.
Rzeczywisty Radca Tayny
Fedor Engel.
Zgodno z oryginałem P. O. Sekretarza Jlnego Rządu, Radca Stanu nadzwyczayny.
J. *Tymowski.*

Częsc Nieurzędowa.

WARSZAWA (22 *Grudnia.*)

— Listy kupieckie odebrane w Warszawie donoszą: że przy niektórych gieldach zagranicznych kursa papierów, znacznie spadły.— Sądzą, iż to nastąpiło z powodu niezatwierdzenia dotąd traktatów, między pełnomocnikami dworów przy konferencyi londyńskiey a królem Leopoldem zawartych.

— Widowiska sceniczne w teatrach, Narodowym i Rozmaitości w Warszawie, rozpoczną się z dniem następnego Nowego Roku.

— Według ostatniego kursu, za listy zastawne żądano złp. 85 gr. 15 dawano zł. 85.

-- Od kilku dni nikt w Warszawie nie zapadł na cholerę.

(A. n.) Woyna pociągając za sobą rozliczne klęski, nawet na odległe od jey teatru posiadłości obywatelskie, mnóstwo niebezpieczeństw rozsyła. Trudno jest wyrazić stopień wdzięczności w sercu obywatela dla Władzy, której dobroczynna ręka obronę wówczas przyniesie. Taką właśnie wdzięczność dla JWgo jenerała majora gubernatora wdztwa Augustowskiego van Frieken, czuć będą na zawsze obywatele okolic Raygroda w powiecie Biebrzańskim; takieyże czuć nieprzestanę dla Wgo Buszaków majora Igo pułku morskiego, który się wyrzekł własney spokoyności, ażeby zmierzających do dobra obywateli poleceń JW. gubernatora jak nayściśley i jak nayrychley dopełnił. — Wnet za jego niezmordowaną gorliwością wyśledzone zostały ukrywające się po lasach bandy łupieżców a nawet zbóyców na majątki i życia obywateli godzących. Ci występni, dopuściwszy się w kilku dworach zbrodni wieszania, podpalania i rabunku, powszechną w okolicy trwogę rozpostarli. Już pochwytani, czekają teraz zasłużonego wyroku, a wy szanowni mężowie, którzyście tak chętnie tyle trudów podjęli dla powrócenia nam spokoyności domowey, przyjmijcie to publiczne wynurzenie hołdu dziękczynień, które wam imieniem i z polecenia wspołobywateli składa. — S. O. Obywatel wdztwa Augustowskiego.

— Dnia wczorayszego przybyli do Warszawy, jenerał jazdy Wincenty hr. Krasiński z objazdu w celu obeyrzenia szkód przez woynę zrządzonych odbywanego; radca stanu dyrektor jeneralny wychowania publicznego J. K. Szaniawski, wrócił po blisko czternasto miesięcznym pobycie za granicą, dokąd udał się był za urlopem na mocy naywyższego polecenia udzielonym, i radca stanu Rembieliński z Krośniewic.

— Ukraiński pułk ułanów którego szefem jest jenerał JW hrabia Witt, gubernator Warszawy, wczoray wszedł do tuteyszey stolicy.

ODESSA. (22 *Listopada.*)

— Tuteyszy dziennik donosi z Stambułu: »Otrzymaliśmy wiadomość przez okręt niedawno tu przybyły z Korfu, po 46 dniowey podróży, że na kilka dni przed jego odpłynieniem, przybył tam z Albanii basza Skutari z całą swoją rodziną i z skarbami, pod-

dawszy to miasto przez kapitulacyą woyskom Sultana, w skutku wylądowania w tamteyszey okolicy floty Kapudana baszy, flota ta złożona z 30 okrętów, także tu powróciła. »

Londyn (10 *Grudnia.)*

— Dopiero w dniu 8 król odebrał adress izby niższey, jako odpowiedź na mowę od tronu, z rąk mówcy, któremu towarzyszyła deputacya z 40 członków złożona. Monarcha nayuprzeymiey odpowiedział na adress odczytany przez mowcę, i oddał go ministrowi spraw wewnętrznych lordowi Melbourne.

— Dnia 9 o gdzinie 12 w południe królestwo Jmć powrócili do Brighton.

— Zapewniają, iż bil reformy będzie tak wszechstronnie zaspokajający, iż pierwsze i drugie czytanie nastąpi bez podzielenia głosów i że izba niższa już w przyszły wtorek i to do połowy stycznia, będzie mogła bydź odroczona.

— *Morning Chronicle* powiada: Nowy bil reformy, między innemi zmianami obeymować także będzie kilka połączeń, dla powiększenia wyborstwa kilku małych miasteczek. Tak np. połączone będą Warnhani i Shaftesbury, Horshani i Arundel, Maidenhead i Marlow.

— W Liverpool zeszłey soboty 1400 osób podpisało petycyą przeciwko reformie.

— Podług listów z Lizbony z dnia 27 z. m. woysko Don Miguela składa się z 60,000 licząc w to żołnierzy policyynych i ochotników. Między tymi znayduje się wszakże tylko 5,000 na których wierność liczyć może. Odlewanie dział popierane bardzo czynnie. Don Miguel codziennie odwiedza ludwisarnię.

— Z Portsmouth donoszą: że admirał Warren opuścił dowództwo floty w Dynach, i banderę swoję zatknie na okręcie Jzys mającym 30 dział, na którym popłynie do Afryki. Rewanż o 74 działach pod dowództwem kapitana Mackay udaje się do Lizbony. — Szoner wojenny portugalski zreperowany w Portsmuth odpłynął do Spithead, gdzie czekać będzie innych okrętów należących do wyprawy Dony Maryi. Porucznik Kookson popłynął z oddziałem żołnierzy morskich na brygu wojennym Brisk do Afryki, w celu założenia osady przy rzece Gambia i przeszkodzenia przez to handlowi niewolnikami na wyspie St. Maria.

— Słychać że poseł austryacki Xże Esterhazy uda się do Paryża i Wiednia. Zapewniają, iż podróż ta niema politycznego celu, i że xiąże udaje się tam jedynie w sprawach prywatnych. W mieyscu jego baron Wessemberg pozostanie tu jako sprawujący interessa.

— J. Królewska Mość odbył dnia 7 tayną radę, na którey przedstawiono adressy obudwóch izb parlamentowych.

— Vice-hrabina Falkland, naymłodsza córka królewska, powiła syna.

— Sir A. Hart, były lord kanclerz Jrlandyi zszedł z tego świata.

Rozmaitości.

— W województwie Kaliskiem tey jesieni między kartoflami w ogrodzie, znaleziono kartofel osobliwszy; jest on długi ćwierć łokcia, ma zupełny kształt dziecka płci męskiey, główkę, dołki oczu, uszu, ust, część lewey ręki, tylko nóg niema.

— Według przepowiedni jednego z doświadczonych meteorologów, mrozy w krótce nastąpią, lecz będą umiarkowane, wiosna nierychło nastąpi. Takaż wróżba znay-

duje się w kilku kalendarzach niemieckich; w następnem lecie mają być częste upały.

— Języki południowo amerykańskie mają wiele podobieństwa z tonami żab, gadów i wężów, któremi kray ten napełniony. — Widać, że w tworzeniu się języków, natura wpływ swóy wywierała.

— Woysko Hiszpańskie stojące blisko granicy francuzkiey niezmieniło dotąd swego stanowiska, ani też powiększone nie zostało.

— W teatrze paryzkim *de la Gajeté*, dawano nie dawno sztukę *Antonine* w którey Polak Janowicz gra główną rolę.

— W Filadelfii wynaleziono fortepian skrzypcowy, złożony z dwoyga skrzypców, wioli i wiolonczeli. Stróny instrumentu tego dostają ruch przez palce, a smyczki za pomocą mutacyj nogami poruszanych.

— Pewien Anglik, przyjaciel niegdyś Trembeckiego, mając już wiele jego poezyj przełożonych na język angielski, pisał roku zeszłego z Anglii do tuteyszey xięgarni Zawadzkiego, by postarał mu się o niedrukowane dotąd poezye autora Zofijówki; twierdzi bowiem, że nie wszystkie znane mu płody tego poety czytał w druku.

— W Paryżu sprzedają skrzypce *a la Paganini*, których głos ma bydź podziwiający; drzewo z którego są robione tak jest delikatne, iż do świécy przeyrzeć je można.— W tém przezroczu, ukazuje się niewiedzieć jak sporządzony tamże, ale dokładnie trafiony portret Paganiniego. Skrzypce takie kosztują 300 franków.

— Znany uczony angielski Buckingham, wydawał przed trzema latami dziennik: *The Argus*, który miesiąc trwał. W nim umieszczał dziwne nowinki, o których nawet nikomu nie śniło się. I tak wtedy, kiedy nikt nawet o tem nie myślał, nazwał Broughama, lordem kanclerzem, Karola X. byłym królem Francyi, i t. p.

— Paryżanie dobrego tonu, naywiększą okazują troskliwość w ubiorze służących swoich. Ubiór tychże nie jest przeładowany złotem lub bortami, lecz za to z naywiększą utrzymywany elegancyą. — Damy przesadzają naywięcey w elegancyi swoich pokojowych. Modna pokojowa powinna bydź ładna, z rączkami aniołka, ubrana prawie idealnie i pachnidłami dusząca.

— Puszcze Betlehemu, ciągnące się przez Arabią skalistą ku Egiptowi, ogołocone z wszelkich roślin, wydają kwiat różowego koloru, który pielgrzymi wszystkich religij i Beduini różami z Jerychu nazywają. Wzrastają one na owey puszczy, którą uchodziła Marya z Chrystusem przed Herodem. Róże te, lubo zeschłe, w Jerychu koło Bożego Narodzenia otwierać i zamykać się mają; i w samey istocie exemplarze róży takiey, przywieziono do Europy w czasach krucyat jeszcze i jako relikwije zachowane, dzisiay nawet (po 700 latach) otwierać się mają, skoro w wodę włożone zostaną.

UWIADOMIENIA.